

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

GAUPESTEINMARKA

nr. 1

Hobøl, Ski og Enebakk kommuner

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Isolert fjellplatå med lave åsdrag, store myrer, enkelte tjern og bratte sprekkesoner. Enorm steinblokk/grensemøte.

Lite berørt kjerneområde med granskog, karrig furuskog og åpne myrer. Orrfuglleiker.

Mjærskaukollen 300 m, åsene i kjerneområdet 260-230 m

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Urørt barskog, åpne ugrøfta myrer, friluftsliv
Del av Oslomarka, markagrense/byggeforbud

TRUSLER:

Avvirkning av gammel naturskog i kjerneområdet,
skogsveibygging, skoggrøfting

HOBØLELVA ØVRE DEL
Hobøl kommune

nr. 2

TYPE: vassdrag

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Dypt nedskåret elveleie, stryk, steinbunn, morenerygg
Norddalsaga, gammelt industrimiljø

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
En av fylkets beste ørretelver, kulturminner, landskap,
kvartærgeologi

TRUSLER:
Utfylling, planering, veiutbygging, utretting av elveløp

HOBØL KIRKE
Hobøl kommune

nr. 3

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Middelalderkirke, gammel prestegård, gravhauger og lunder med
edelløvskog i et uforstyrret miljø.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Landskapsbilde

TRUSLER: endring av byggeskikk, fjerning av løvvegetasjon

HOBØL VARDE - SPYDEBERG VARDE - GAMLEERIKEN
Hobøl, Spydeberg og Våler kommuner

nr. 4

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Høydedrag med myrer og karrige, slake åser. Gammel barskog.
Spydeberg Varde 258 m, Hobøl Varde 202 m

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Stenerudmyra myrreservat og tilstøtende områder med gammelskog.
Intakte myrer, friluftsliv

TRUSLER:

Avvirkning i uberørte kjerneområder, skogsveibygging, skog-
grøfting, (pukkverk)

HYLLIÅSEN - ULVÅSEN
Spydeberg og Hobøl kommuner

nr. 5

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Isolert lite skogområde med karrige åsdrag, lett terteng og
god adkomst fra Spydeberg sentrum.
Rikt på kulturminner (Hylligrava)

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, kulturminner

TRUSLER:

Utbygging

LYSEFJELL
Spydeberg og Enebakk kommuner

nr. 6

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Fjellplatå med store åpne myrer, karrig furuskog og gammel
granskog. Høyder opp til ca 240 m. To større tjern

SPESEILLE VERNEINTERESSER:
Gulltjernmosen myrreservat, fjellbjørk.
Gammel barskog, spesielt fugleliv, intakte myrer

TRUSLER:
Skogsdrift i området Langtjern-Gulltjernmosen,
skogsveibygging, myrgrøfting

RØYSÅS - TROLLERUDÅSEN - JUTULÅSEN - JONSRUDÅSEN
Spydeberg og Skiptvet kommuner

nr. 7

TYPE: fjellaområde/(tettstedsnært turområde)

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Småkuppert, karrig åsparti med enkelte tjern og stort innslag
av myr. Høyder opp til 222 m.

SPESEILLE VERNEINTERESSER:
Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:
Avvirkning av gammel impedimentskog, skogsveibygging, skog-
grøfting. (Utbygging vestover fra Fjellshagen i Skiptvet)

E18 (framtidig trase)

nr. 8

Hobøl, Spydeberg, Askim, Eidsberg og Marker kommuner

TYPE: motorveilandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Trafikkantenes viktigste opplevelses- og orienteringslinje gjennom indre Østfolds kulturlandskap

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (tilpasset kjørende i høy hastighet).
Viktig innfallsport til landet

TRUSLER:

Forstyrrende/skjemmende utbygging

ONSTADSUND - GUDIMEVJA

nr. 9

Askim og Spydeberg kommuner

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Evjer/raviner, mudderbanker, løvskog, kongevei/ferjested, gravhauger, Langnes skanse, Hovin; kirke, gårdstum, Mariakilden

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Vannfugl, fisk, kulturminner, landskapsbilde, kvartærgeologi, (friluftsliv)

TRUSLER:

Planering, utfylling, grankultur, skogsprøyting

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

ÅSERMARKA

nr.10

Askim (og Trøgstad) kommune

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Isolert ås mot Glomma, karrig skog, noe myr

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv

TRUSLER:

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

ØYEREN SØR

nr.11

Trøgstad, Eidsberg og Spydeberg kommuner

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Stort sammenhengende ravineområde, edelløvskog, enkelte intakte hagemarker, breelvavsetning (Sandstangen)

Ved Øyeren; innslag av kambro-siluriske bergarter

Relativt rik flora og fauna

Beitelandskap/raviner øst for Sand

Kulturminne; Bechs kapell

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Kvartærgeologi, vegetasjon, landskapsbilde, friluftsliv

Strønes edelløvskogsreservat

TRUSLER:

Planering, utfylling, grankultur, skogsprøyting

BÅSTADFJELLA

nr.12

Trøgstad og Aurskog-Høland kommuner

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Høye koller, karrig skog, myrer og tjern
Viktjernhøgda 330 m, Foksen 299 m

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Støy/skytebane, skogsbilveier, skoggrøfting (myr og fuktskog)

TRØGSTAD VARDE - LAUVHØGDA
Trøgstad (og Eidsberg) kommune

nr.13

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Skogområde, enkelte topper, to tjern

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv

TRUSLER:

Støy/skytebane

OPPSKOTT
Trøgstad og Aurskog-Høland kommuner

nr.14

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Karrig åsparti, mange tjern og småvann, myrer

SPEIELLE VERNEINTERESSER:
Friluftliv, intakte myrer, gammelskog

TRUSLER:
Skogsveibygging, skoggrøfting

EIDSBERG/LEKUMELVA - GRØNNSUND
Eidsberg, Skiptvet (og Askim) kommuner

nr.15

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Stort ravinekompleks, vassdrag med flere fosser og meandrer-
partier. Evjer, raviner, mudderbanker.
Hagemarker, eikelunder, furulund, edelløvsog, rike oreskoger,
gammel barskog.
Eidsbergdomen, Tenol kirkeruin, historiske hager, alleer, konge-
vei/ferjested, gravfelt med hulvei (Birkelunden), industrimin-
ner.
Storslagent landskap ved Eidsberg kirke/Lekum og ved Høye,
intakt småskalalandskap i Fiskerbøgda.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:
Kvartærgeologi, vassdrag, vannfugl, vegetasjon, kulturminner,
landskapsbilde, friluftsliv, rike løvskoger
Reservater; Lysakermoa (foreslått), Lekum og Berg (skog)

TRUSLER:
Utbygging, større terrenginngrep, planering, bekkelukking,
grankultur, skogsprøyting

DYNJAN - LUNDE
Eidsberg kommune

nr.16

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Ravineområde med hagemarker. Trolig fylkets mest intakte og representative beitelandskap i ravineterreng. Området er lite, men gir et storslagent bilde av tidligere tiders bakkelandskap med grasbakker, holer, bekkedaler, orebelter og lunder (bl.a. eik).

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (beiteraviner). Referanseområde

TRUSLER:

Planering, driftsowlegging, tilfeldig utbygging

LUNDEBY - ENGA
Eidsberg kommune

nr.17

TYPE: vassdrag

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Vegetasjonsrike tjern og sumper, skjellsand
Rester av kongeveien, brusted

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kvartærgeologi, botanikk, fugleliv

TRUSLER:

Kanalisering, utfylling, ny E18

KVILLERÅSEN
Eidsberg kommune

nr.18

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig åsparti, noen myrer, høyder opp til 258 m

SPESEILLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting

FJELLA
Rakkestad, Eidsberg og Marker kommuner

nr.19

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets største sammenhengende område med karrig skogsmark. Varierende topografi, stort antall vann, myrer og tjern. Omfattende flatehogster de senere år, men fortsatt betydelige arealer med gammel naturskog, bl.a. ved Nøtteholen-Lemmyr. Linnekleppen 325 m, ellers høyder opp til 290 m. Kulturminner; kongevei/oldtidsvei og gravrøys ved Svingbakkene. Gammelt veifar (Halsveien) i Marker. Spor etter omfattende setring eldre tid.

SPESEILLE VERNEINTERESSER:

Urørt barskog, åpne myrer, storfuglbiotoper
Myrreservater; Bøenmosen-Berbymosen, Storelimosen, Svenken
Friluftsliv

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting, skytebaner/støy, ny E18

RØDENES
Marker kommune

nr.20

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Rødenes kirke, bjørkelund, gammel furuskog (Tjuvholmen),
løvskoger

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, vannfugl (Folkenborgbukta)

TRUSLER:

Inngrep i vegetasjonsbildet

RISENHØGDA
Marker og Rømskog kommuner

nr.21

TYPE: fjellområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Høydedrag med karrige topper (308 m), enkelte tjern og store
åpne myrer; sterk opplevelse fra riksveien

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Bleiken og Kisselbergmosen
Myrreservat; Kisselbergmosen (nordre del)

TRUSLER:

Skogsveibyggning, myrgrøfting

RØMSJØEN
Rømskog kommune

nr.22

TYPE: sjøområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Kulturlandskap ved Bøvika-Tårnby: (gammel hagemarkskog),

Sandem-Sundrud og Sørneset

Naturlandskap ved Nordneset og Lakaholmen (skogbilde)

Kulturmiljøer; Rømskog kirke, Kørren, Trosterudskolen, Flaten

Variert landskap langs Oselva

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv, kulturhistorie, fugleliv

TRUSLER:

Inngrep i strandsonen, forstyrrende båtliv

HØLVANN-OMRÅDET
Rømskog og Aurskog-Høland kommuner

nr.23

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Skog- og myrlandskap, høytliggende, variert og bortgjemt, høyder opp til 333 m.

Intensiv skogsdrift, men store områder med ugrøfta myrer og holmer med gammel karrig furuskog.

Egenartet skjærgårdsmiljø i Hølvannet, gammelskog på Storøya

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, fugleliv, intakte myrer

Hølvann våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:

Skoggrøfting, skogsveibygging, hyttebygging

SØNDRE JELØY med GULLHOLMEN
Moss kommune

nr.24

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets mest utpregete og intakte herregårdslandskap.
Sand- og rullesteinstrander, klipper/rauker, kystskog

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø, naturvern, friluftsliv

STATUS:

Landskapsvernområde

JELØY med BEVØYA og BILE
Moss kommune

nr.25

TYPE: kystlandskap (kulturlandskap)

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lite-berørte strandsoner, skogkledte åsdrag, åpne kulturland-
skap, hagemarker ved Kjellandsvik og Nes, grunne strandbukter,
edelløvskog, rik og sjelden flora.

Permiske og devonske bergarter, vulkanrør og rauker (Bevøya)

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, geologi, botanikk, fugl, friluftsliv
Naturreservater; Rambergbukta (foreslått), Eggholmen, Refsnes

TRUSLER:

Utbygging, enkelte tiltak i jord- og skogbruk

MOSSEMARKA

nr.26

Moss, Vestby og Våler kommune

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lavtliggende, variert skogsområde med flere myrer

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv. Ishavet myrreservat, åpen flatmyr

TRUSLER:

Utbygging, støy, inngrep i randsonene, skogsveibygging

VANSJØ

nr.27

Moss, Våler, Rygge og Råde kommuner

TYPE: sjøområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Åpne fjorder, trange sund og grunne kiler omgitt av skogkledte åser og øyer, tette orebryn, takrørbelter og åpen kulturmark. Hagemark på Feøya, eikehager/-lunder ved Bjørnerød, Hveker og Kjesebunn.

Bygdeborger ved nordenden av Rosefjorden og ved Borgebunn

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv, fugleliv

Våtmarksreservater; Vestre Vansjø og Moskjæra (foreslåtte)

TRUSLER:

Utbygging, partikkelpåvirkning, brudd (inngrep) i synsranden. Støy (forurensning?)

VÅLERVARDEN
Våler kommune

nr.28

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig åsparti, 117 m, enkelte myrer, forbindelse til Mosse-
marka, alpinanlegg

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Skogsveibygging, myrgrøfting (utbygging)

PRESTÅSEN - HYTTEÅSEN
Våler og Hobøl kommuner

nr.29

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrige åsdrag, innslag av myr, høyder opp til 154 m.
Bæretjern

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting

FEMTEGJELDÅSEN - BELGEN - MØRK
Våler og Spydeberg kommuner

nr.30

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrige åsdrag med enkelte myrer og et par tjern.
Høyder opp til 172 m

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting

PELSRØDÅSEN - TARALDRUDÅSEN - BOGSÅSEN
Våler, Skiptvet (og Spydeberg) kommuner

nr.31

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig åsparti med enkelte myrer og tjern
Høyder opp til 225 m

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Igletjern/-mosen. Friluftsliv

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting (stort hyttefelt, Tveiteråsen)

DANSERFJELLA - LUNDER
Våler og Råde kommuner

nr.32

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lite påvirket område med karrige åsdrag og enkelte lange myrdrag. Brattkant mot Vansjø, høyder opp til 125 m, Marbukollen utsynspunkt, Vansjøs østre horisont

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, partier med lite påvirket skog

TRUSLER:

Hyttebygging, skogsveier, myrgrøfting, støy

KJERRINGÅSEN - RAVNSJØ
Tune, Våler (og Råde) kommuner

nr.33

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Kuppert område med flere myrer og tjern og høye karrige åser. Høyder opp til 214 m. Alpinanlegg ved Kjerringa. Sætertjern sentralt i området. Gammelt kulturlandskap ved Ravnsjø

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, gammelskog, intakte myrer

TRUSLER:

Avvirkning av karrig gammelskog, skogsveibyggning, skoggrøfting

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

KAMPENHORN
Skiptvet kommune

nr.34

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Hagemark med gravfelt fra jernalderen. Vakker einerutforming
(delvis skjult og skygget av lauvkratt og hagagraner)
Blikkfang i åpent landskap

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, hagemark

TRUSLER:

Driftsendring, gjengroing

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

SKIPTVET KIRKE
Skiptvet kommune

nr.35

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Middelalderskirke, prestegårdstun og store løvtrær høyt og
dominerende i åpent landskap

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde

TRUSLER:

Endring av byggeskikk, tilfeldig utbygging i nærmiljøet

RAKKESTADELVA
Rakkestad kommune

nr.36

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Rik og variert naturstruktur i et ellers ensartet jordbruksmiljø.

Skiselva; sterkt meandrert elveløp med vegetasjonssoner

Rakkestad kirke; utsyn, løvtrær, elvemøte

Rakkestadelva; nedskåret elveleie, raviner, frodige vegetasjonsbelter, hagemarker ved Buer-Sæves og løvskog bl.a. ved Brekke.

Fosser/dammer med industriminne ved Brekke, Buer og Mjørud

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, Skiselvas meandere, vannfugl

TRUSLER:

Kanalisering, fjerning av løvvegetasjon/naturlige vegetasjonsbelter, driftsendring

GUDUM
Rakkestad kommune

nr.37

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lite område med herregårdspreg i et ellers ensartet jordbrukslandskap. Alleer, aske-/eikelund og markert innslag av store eiketrær (bl.a. langs gårdsvei til Lien)

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde

TRUSLER:

Hogst, utbygging/endring av byggeskikk

E6
Moss, Rygge og Råde kommuner

nr. 38

TYPE: motorveilandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Østfoldraet med åpne kulturlandskap og utsyn mot Oslofjorden og Vansjø.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (tilpasset kjørende i høy hastighet), raskogen. Viktig innfallsport til landet

TRUSLER:

Skjæmmende/forstyrrende utbygging, omdisponering av skog

RYGGE VEST
Rygge kommune

nr. 39

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Rikt og frodig herregårdslandskap ved Varne Kloster og Evje; sterke innslag av eikelunder/løvbryn også ved Botner, Oppstad, Grefsrøder/løvbryn også ved Botner, Oppstad, Støtvik og Grefsrød. Flere edelløvskog/lunder, bl.a. bøkeskog (Kajalunden). Hagemarker ved Balke og Evje, flere eierberg. Strandenger og våtmarksbiotoper i Evjesundet, Årefjorden og Botnertjernet. Orebelte langs Gunnarsbybekken. Kystnatur på Årefjordstangen og nord for Evjesundet, urørt skog på Vardåsen. Gammel vei Vardeåsen-Evje. Stort antall markante fornminner i hele området Intakt kystkulturlandskap ved Evjesundet og Årefjorden

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø, alleer, hagemark, randsoner, edelløvskog, kystskog, strandenger/-våtmark. Bogslunden og Kajalunden edelløvskogsreservater

TRUSLER:

Utbygging, veiutbedring, småbåthavn, driftsomlegging, fjerning av randsoner

LARKOLLEN
Rygge kommune

nr.40

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Gammelt strandsted med særpreget bebyggelse, steingarder,
gangveier og frådige hager

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Landskapsbilde, kulturmiljø

TRUSLER:
Veitbygging, endring av byggeskikk, uheldig utbygging

ROEROMRÅDET
Rygge kommune

nr.41

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Kureåa, steingarder og eikelunder ved Roer, hagemarker/einer-
berg (bl.a. ved Otterstad), særmerkte gårdstun

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Landskapsbilde, kulturmiljø

TRUSLER:
Fjerning av randsoner, endring av byggeskikk

KUREFJORDEN med TASKEN og ÅVEN
Råde og Rygge kommuner

nr.42

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Grunt fjordområde omgitt av hagemarker med edelløvskog, eike-
lunder og einerberg.

Mellom Nordre og Søndre Tasken;

Tidligere hagemark med gamle lindetrær, søyleeiner og nype-
rose. Hekkende hornugle observert for noen år siden.

Ved Åven (gården) to lignende, men mindre områder, det ene
fortsatt i bruk som beite; avrunda svaberg og lune klover
med hagemarksvegetasjon

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, rikt fugleliv, gamle lindetrær
Kurefjorden våtmarksreservat

TRUSLER:

Hogst, utbygging, fjerning av randsoner

KOLLEN, ELØYA, SLETTERØYENE og DANMARK
Rygge og Råde kommuner

nr.43

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Permisk øyrekke med lave sletter, bratte berg og karakteris-
tiske rauker.

Sletterøyene; nakne beiteøyer med strandenger og noe einer.

Eløya; hagemark med einer og krattskog, tjern og en gammel
husmannsplass

Kollen; brattlendt, skogkledd

Danmark; utvasket morene, kystskog, artsrike bryn og enger

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, botanikk, fugl, berggrunns- og kvartærgeologi

STATUS:

Landskapsvernområde (foreslått)

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

VRANGBEN
Råde kommune

nr.44

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Øy med vindeksponert kystskog. Naturlig blikkfang og skjerm mot småbåthavn/campingplass ved Åvensundet

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv

TRUSLER:

ØSTFOLDLANDSKAP AV REGIONAL BETYDNING

TOMB
Råde kommune

nr.45

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Romantisk landskaps- og naturpark med flere dammer. Kapell.
Beitemark med brakkvannskile og fylkets største eikehage

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, historisk park, eikehage, fugl

TRUSLER:

Tilfeldig utbygging i nærområdet

RØRFJELL

nr.46

Råde og Onsøy kommuner

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig åsdrag 114 m, utsikt. Bratt fjellside ned mot Bjørndalen; trang dal, frodig vegetasjon/urørt skog.

SPESEILLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, landskapsbilde.

Bjørndalen; botanikk, dyreliv, landskap

TRUSLER:

Utbygging, skogsdrift, støy

RÅDE

nr.47

Råde kommune

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Østfoldraet - Rådesletta med middelalderkirke, markante eiketrær og fornminner, lunder, vassdrag og særmerkte gårdstun

SPESEILLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturminner, 2 eiketrær, edelløvsog ved kirken

TRUSLER:

Utbygging/endring av byggeskikk, fjerning av løvtrær

SOLLIOMRÅDET med VISTERFLO/SKINNERFLO

nr. 48

Tune, Rolvsøy og Råde kommuner

TYPE: kulturlandskap

: VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Storslagent og variert landskap i skjæringspunktet mellom Østfoldraet og Glommavassdraget.

Frodig elvedal med stryk og løvskoggraviner. Vide vannflater omgitt av eikebakker, raviner, orebelter og åpen kulturmark. Eikelunder ved Solli kapell - Utneberget, Finstad og Opstad. Ravineområde med hagemark ved Ryen, alleer ved Berger og Vister. Svartorbrem langs elva Solli-Skinneflo, eksponerte einerberg. Markante kulturminner; Soli Brug, Desiderias lund, kongeveien Åkeberg-Isebakke-Isebro-Stikka, bygdeborg Ryen/Visterflo og stort gravfelt ved Opstad.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturminner/kulturmiljøer, vegetasjon, flora, vannfugl, fylkets beste lakseelv.

Reservater; Skinnerflo (foreslått, våtmark), Solgårdshavna (edelløvskog)

TRUSLER:

Utbygging, hogst, planering, driftsomlegging, veiutbygging

VESTVANNET - ÅGÅRDSSELVA (øvre del)

nr. 49

Tune kommune

TYPE: sjøområde/vassdrag

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Rødt vann/sideløp av Glomma omgitt av skogkledte åssider, øyer og holmer.

Åpent slettelandskap på sydsiden, våtmark og eikebakker.

Langstrakte, grunne oversvømmingskiler og raviner ved Bjørnland og Toskenes.

Utløp ved Isnes, trangt elvegjel med bratte fjellsider omkring Sølvstufossen.

Isnes og Grønnfjøtt; frodig kulturlandskap

Kulturminner; tømmer-tunnel og hulvei i retning Eidet, helleristningsfelt ved Kalnes

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, vannfugl, friluftsliv

Verneområde/reservater; Valbrekke/Ågårdselva, Vestvannet S (foreslått)

TRUSLER:

Utbygging, større terrenginngrep

E6

nr.50

Tune kommune

TYPE: motorveilandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Østfoldraet med Tune kirke, Store Tune og gravfelt med hulvei i beitemark ved Kalnes. Utsyn over Vestvannet og over jordbrukslettene mot Yven-Alvim og videre inn i Borge

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (tilpasset kjørende i høy hastighet)
Viktig innfallsport til landet

TRUSLER:

Forstyrrende/skjemmende utbygging, uklare tettstedsgrenser, manglende buffersoner

SARPSBORGMARKA

nr.51

Sarpsborg og Tune kommuner

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lite og smalt område med karrige åsdrag og markerte klover. Bygdeborgene Herresal og Møsal.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Kulturminner, friluftsliv

TRUSLER:

Utbyggingspress

STRØMNES - JELSNES - GLENNE
Tune, Varteig og Skipvet kommuner

nr.52

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Elvestrekning med evjer/raviner, løvskog og hagemark langs breddene.

Storslagent flodlandskap nordover mot Eidsberg, høy og dominerende åsrygg ved elvedelet i sør.

Særpreget evje-/ravinekompleks ved Jelsnes-Åserød, med frodige orebremmer og bratte engbakker på gammel beitemark.

Grunne evjer med øyer ved Kinndalen, løvskog og hagemark ved Lunde-Lilleng, ravinedal/hagemark ved Kulerud og gammel fredet eik ved Glenne.

Gammelt fløtermiljø ved Furuholmen

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kvartærgeologi, botanikk, kulturmiljø, vannfugl
Storesand våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:

Utfylling, planering, grankultur, fjerning av randsoner

NIPA
Varteig, Skjeberg og Tune kommuner

nr.53

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Sidearm av Glomma, evjer, noen raviner, innslag av løvskog og gammel hagemark.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, botanikk

TRUSLER:

Utfylling, utbygging, driftsendring, grankultur

SKINTERFJELL - SAUEMYR
Varteig kommune

nr. 54

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Karrige åsdrag, noen myrer

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:
Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:
Utbygging, skoggrøfting

SKJEBBERGDAL
Skjeberg kommune

nr. 55

TYPE: vassdrag

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Fosser, loner, meandere og rester etter gammel industri langs
Buerelva. Hagemark, stor einer, våtmark ved Isesjø

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:
Kulturminner, landskapsbilde, friluftsliv, fugleliv

TRUSLER:
Skogbruk, avvikling av beite

SKJEBERGMARKA - ROKKEFJELLA

nr.56

Skjeberg, Rakkestad, Halden (og Varteig) kommuner

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Stort kuppert område med karrige åsdrag og markerte sprekkesoner. Stort innslag av myr, mange vann i sprekkesonene. Høyder opp til 209 m. Steinalderboplass på Høgnipen

SPESEIELLE VERNEINTERESSE:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting

VESTFJELLA

nr.57

Aremark, Rakkestad, Halden (og Marker) kommuner

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Variert skogområde. Betydelige arealer karrig skogmark. Det området i fylket som er mest dominert av lysåpne, lavproduktive furuskoger og impedimentmark.

Betydelige innslag av gammelskog.

Høyder opp til 262 m

Kulturminner; Rivestien, gammelt stifar over Håkabyfjellet, spor etter setring i eldre tid, restaurert jordkule/kåte ved Kvislersæter

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Lite påvirket barskog, åpne myrer

Vestfjella barskogsreservat, Langmyr myrreservat

Friluftsliv

TRUSLER:

Intensiv skogsdrift, skoggrøfting

STRØMSFOSS
Aremark kommune

nr.58

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Frodig og variert landskap langs vassdraget mellom Bøensfjorden og Aremarksjøen, med øyer, sund, nes og buktende elveløp med våtmarksbremmer.

Sluser, mølle, eldre bygningsmiljø med hage/park

Tangen; beitet grasslette med svartorbrem og gammel tømmerforbygning langs sidene

Nes; hagemark med monumentale eiker og en lind bakkene ned sjøen

Lund; hagemark langs strandsonen sør for gården

Store eiker i innmark ved Bergstrøm, Strøm og Nes

Karrig og lite berørt naturlandskap i nordre del (Strøm-Bøen)

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø

TRUSLER:

Fjerning av løvvegetasjon, endring av byggeskikk

Nordre del; skogsdrift i strandsonen

BØENSÅTER
Aremark kommune

nr.59

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Komplett gammelt husmannsmiljø med bebyggelse, hagemark og vegetasjonsbilde

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Kulturmiljø, landskapsbilde, engflora. Referanseområde.

Museal restaurering og skjøtsel etablert

TRUSLER:

Skogsdrift langs vestsiden av Sætertjernet

STORE LE
Aremark og Marker kommune

nr. 60

TYPE: sjøområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

De mest intakte og varierte deler av strandsonen på norsk side, Viken, kiler, nes og holmer, store partier med gammelskog
Gamle, rike slåttenger ved Omvik (1976)
Klebersteinsbrudd ved Sætervika

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv, fugleliv (Pollstadvika)

TRUSLER: Inngrep (hyttebygging, skogsdrift) i strandsonen

MIDTBYGDA
Onsøy kommune

nr. 61

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Småbrutt jordbrukslandskap sør for kirken; åkerholmer og bergknauser med eikelunder, edelløvsog og særmerkte gårdstun. Bekker med frodige vegetasjonsbrekker, svartor.
Kjennetjernet; næringsrike plantesamfunn, rikt fulleliv.

Elingård; historisk hageanlegg med vollgravmotiv.
lans Møllebekken; gravfelt, hagemark, hassel og eik, svart-orbelter, foss og damrester (museal restaureringsplan)

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø

TRUSLER:

Spredd bebyggelse/endring av byggeskikk, fjerning av randsoner og eiketær

SMAUGSTANGEN - NORDRE HANKØ
Onsøy kommune

nr.62

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Variert område med svaberg, kiler, holmer og skjær.
Smaugstangen/Smaugshavna; vindeksponerte busk- og barskogsam-
funn. Grunn kile.

Risholmen/Brattholmen; kystfuruskog, svartorsump, einerberg,
arboretum med utenlandske arter.

Nordre Hankø; frodige klover med rik flora, vindeksponert bar-
skog og svartorsumpskog, interessant fauna.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Botanikk, landskapsbilde, friluftsliv
Edelløvskogrevert S for Apalvika

TRUSLER:

Ingen kjente

MERRAPANNA
Onsøy kommune

nr.63

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Landfast lite skjærgårdsområde med glattskurte knauser og
svaberg, grunne kiler og sund, frodige klover og spredt vind-
eksponert skog. Stor barlindforekomst. Friluftsområde.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv, botanikk
Langskjær sjøfuglreservat

TRUSLER:

Slitasje, båtliv, tung tilrettelegging

ELINGÅRDSKOGEN

nr.64

Onsøy kommune

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Lave åser, karrige strøk med kystskog, myrer, brattkant mot sjøen. Tidligere inngjerdet dyrepark. Utsikt

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde. Friluftsliv

TRUSLER:

Skogsdrift

ONSØYKNIPEN

nr.65

Onsøy kommune

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrige åser med kystfuruskog 114 m, brattkanter/sprekkedaler, utsyn til havs, landemerke

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv

TRUSLER:

Skytebane?

VALHALL
Onsøy kommune

nr.66

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Isolert lite høydedrag, karrig kystskog

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Friluftsliv

TRUSLER:
Byggepress

GRESSVIKMARKA
Onsøy kommune

nr.67

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:
Karrig åsdrag 114 m, kystfurusog, enkelte myrer

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Friluftsliv, landskapsbilde

TRUSLER:
Byggepress, skogsdrift

SEUTELVA
Onsøy og Fredrikstad kommuner

nr.68

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Smalt og lukket dalføre med vassdrag, våtmark, vegetasjons-
belter og gammel herregård med terrassehage (Kjølberg).

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, fugleliv
Skårakilen våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:

Utbygging, endring av byggeskikk

FREDRIKSTADMARKA
Fredrikstad og Rolvsøy kommuner

nr.69

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Parallele karrige åsdrag med produktiv skog i dalstrøkene.
Flere dammer og myrdrag, løvrike randsoner ved Veum

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, etablert markagrense
Stordamsmyra naturreservat

TRUSLER:

Utbygging/endring av markagrensen, intensiv skogsdrift

NEDRE GLOMMA

nr. 70

Fredrikstad, Borge, Rolvsøy, Tune, Sarpsborg og Skjeberg kommuner

TYPE: vassdrag

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Bredt åpent elvelandskap med leirbakker/raviner, frodig løvskog, tradisjonsrike bruks-/industrisamfunn, skipsfart.

Hagemarker ved Årum og Vesten

Særmerkte småhusmiljø ved Vesten og Hauge

Særmerkte gårdstun ved Omberg og Sandem

Frodige orebelter ved Moum (ravine), Omberg (Gropa), Torp og Narnte

(Gamlebyen, Isegran, Nabbetorp, Lisleby og Sannésund defineres som bylandskap, og er derfor ikke medregnet her)

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde. Nærmiljø

TRUSLER:

Utfylling og gjenbygging langs elvebreddene. Hogst av oreskog og randsoner

BORGE KIRKE

nr. 71

Borge kommune

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

1700-talls kirke, store løvtrær og særmerkte gårdstun med monumental beliggenhet på markert høyde i åpent landskap

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø

TRUSLER:

Endring av byggeskikk, tilfeldig utbygging i nærområdet

BEGBY
Borge kommune

nr.72

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets største og mest kjente helleristningsfelt, beliggende i beitemark med einerberg, omgitt av lave, flate jorder

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (fredningen gjelder kun fornminnene)

TRUSLER:

Utbygging og annen visuell forstyrrelse i nærområdet

HUNN
Borge kommune

nr.73

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets største og mest kjente oldtidspark. Gravhauger, hulvei og steinringer i rekonstruert hagemark. Ravnefjellet bygdeborg.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (fredningen gjelder kun fornminnene)

TRUSLER:

Utbygging, grustak og visuell forstyrrelse i nærområdet

BEVØ - TORSØ
Borge kommune

nr.74

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Intakt kystområde med svaberg og karrige furuåser, og gamle strandsitterbruk. Herregårdslandskap med alle ved Torsø. Husmannsmiljø ved Langvik.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kystbarskog. Friluftsliv
Torsøma våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:

ØRA - NES
Fredrikstad og Borge kommune

nr.75

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Øra; landets største estuar. Siv- og takrørbelter, svaberg, skjærgård med beiteutformet vegetasjon.
Østsidenmarka; militært øvingsområde/bymark med grassletter, eikelunder, kystbarskog, orestrender og svaberg.
Dal; hagemark med eikelunder og einerbakker.
Nes; rikt og frodig herregårdslandskap med fylkets største eikeskog (tidligere landskapsark). Beitelandskap med einerberg, eikehager og våtmark/strandenger (Neskilen) 1600-talls hovedbygning i stein, gammelt parkanlegg med dammer og storslagen løvtrevegetasjon.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, vannfugl, botanikk, hagemarker, kulturmiljø. Friluftsliv.
Øra naturreservat (fredningsbestemmelsene omfatter ikke landskapsbildet).

TRUSLER: Utbygging, marina, hogst/driftsomlegging

KRÅKERØYMARKA
Kråkerøy kommune

nr.76

TYPE: tettstedsnært turområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Små åsdrag med karrig kystfuruskog og randsoner med eik
Bygdeborg ved Rød, steinalderboplass (steinhytta)

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, landskapsbilde

TRUSLER:

Motorisert bruk, utbygging, avskjæring

VESTRE KRÅKERØY
Kråkerøy kommune

nr.77

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Intakt kystsone med skjærgård, øyer, våtmarksområde og kul-
turlandskap med hagemark og eikelunder

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde. Friluftsliv
Goenvad våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:

Tilfeldig inngrep i vegetasjon og terreng

BJØRNEVÅGEN
Kråkerøy kommune

nr. 78

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Særpreget lite område med edelløvskog, hagemark og våtmark. Sørvendt, skjermet lisone med hasselskog, gamle almestuver, store eiker, urterik tørtreg og litt svartorstrandskog. Hagemark med eikehage, svaberg med einer, slåpetorn og furu, og strandeng/våtmark. Jorder randet av eikebryn. Karrige åsdrag med kystfuruskog, utsyn og markant gravrøys.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, gamle styvingstrær, botanikk. Friluftsliv
Forminne; Lunderamsa (langrøys med åpent gravkammer)

TRUSLER:

Tilfeldige inngrep i vegetasjon og terreng

VESTRE HVALER
Hvaler kommune

nr. 79

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

De ytre deler av Vesterøy, Spjærøy og Asmaløy; fylkets største vindeksponerte kystområde med glattskurte svaberg og knauser. Vikertangen-Brattestø; grunne vikar og kiler, strandenger, lynghei, rullesteinstrand. Kystkultur; Brattestø- Huser. Spjær; myr og vindeksponert vegetasjon. Jettegryter og rullestein på Spjærrodden. Vesterøy; store og svært vindeksponerte områder, berggrygger med furuskog, lange kiler med enkelte sandstrender og strandenger og lune klover med frodig vegetasjon. Store jettegryter (Kjerringtangen). Gammel kystkultur; Kuvauen-Vauer og til dels Papperhavn.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø, kvartærgeologi, botanikk og fugleliv. Friluftsliv.
Akerøya; naturreservat, festningsruin, åpent beitelandskap

TRUSLER:

Utbygging, slitasje, båtliv, tung tilrettelegging

KJERKØY

nr.80

Hvaler kommune

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets mest intakte og representative landskap i kystsonen. Storesandområdet; del av ytre ra med store såndstrender, særpreget gammel sandfurskog, gamle flygesanddyner, strandenger med orkideer (Ørekroken), rullesteinstrender, vindeksponert kystfurskog, jettegryter og hustufter fra vikingtid/middelalder(Sjursholmen).

Rødshue-Storrød; åpne svaberg, rullestein, svært vindeksponert kystbarskog, spor av omfattende steinhogging.

Bølingshavn; kystkultur, bygningsmiljø:

Hvaler kirke - Arekilen- Holtekilen; kulturlandskap med middelalderkirke, særmerkte gårdstun (prestegården, Kjølholt og Svaneklil), frodige randsoner og landets største svartorskog.

Botnekilen/Stafsengkilen; lunt skjærgårdslandskap med skogklede øyer og holmer, trange sund og kiler, strandenger og hagemarker med eik og eimer. Gammelt bygdemiljø ved Botne.

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kvartærgeologi, kulturmiljø/kulturminner, botanikk og fugleliv. Friluftsliv.

Arekilen naturreservat (tjern/våtmark og svartorskog)

TRUSLER:

Utbygging, slitasje, båtliv, tung tilrettelegging

E6

nr.81

Borge, Skjeberg og Halden kommuner

TYPE: motorveilandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Åpne, uforstyrrede jordbrukslandskap mellom Årum og Ingedal, og videre langs framtidig trase til Svinesund-plataet

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (tilpasset kjørende i høy hastighet). Viktig innfallsport til landet.

TRUSLER:

Forstyrrende/skjæmmende utbygging

HAFSLUND
Skjeberg kommune

nr.82

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Gammelt herregårdsanlegg med storslagne alleer og landskaps-
park/edalløvsog. Stort gravfelt. Helleristninger

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Kulturmiljø, landskapsbilde

TRUSLER:
Vei- og industriutbygging

SKJEBERG KIRKE
Skjeberg kommune

nr.83

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

: Middelalderkirke, gammel prestegård med historisk hage og stor-
slagen trevegetasjon på markert høyde i åpent slettelandskap

SPESIELLE VERNEINTERESSER:
Kulturmiljø, landskapsbilde

TRUSLER:
Tilfeldig utbygging i nærområdet

HORNNES
Skjeberg kommune

nr.84

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Åpent landskap med hagemark, bjørkelunder, helleristninger, særmerkt gårdstun og alle. Våtmark i Hornneskilen.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:
Landskapsbilde.

TRUSLER:
Utbygging, driftsendring

GRIMSØ - INGERØ
Skjeberg kommune

nr.85

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Ingedalselva; stilleflytende vassdrag med frodig kantvegetasjon av svartor og hegg i åpent landskap. Øvre del følger en ravine, nedre del omgitt av lave jorder og våtmark med siv og takrør. Høy og bratt åskant mot øst, bygdeborg.

Grimskilen; våtmarksområde med takrørbelter omgitt av kulturmark, noe svartor og bratte åsskrenter.

Hansemakerkilen-Holmen; grunn kile i skjernet daldrag med åpne strandenger og hagemarker, einerberg, svartorbelter, takrør-
sump og gammelt husmannsmiljø med store syrindratt.

Ingerø-Grønnbukta; småbrutt kystkulturlandskap med randsoner, åkerholmer og gammel hagemark. Intakt småbruksmiljø i bukta.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, botanikk, fugl. Friluftsliv
Hansemakerkilen våtmarksreservat (foreslått)

TRUSLER:
Utbygging, småbåthavner, driftsendring, planering

SVINESUND
Halden kommune

nr.86

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Trangt sund, høye fjellsider med karrig furuskog. Svinesundbrua.
Gammelt ferjested/kongevei. Festningsverker og bygdeborg.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, kulturmiljø/kulturminner

TRUSLER:

Plassering/utforming av ny bru, næringsområder og annen ut-
bygging.

ROKKE
Halden kommune

nr.87

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK: :

Markant raformasjon med sjøer og raviner på hver side, Middel-
alderkirke, gravfelt, gamle veifar, eikehage (ved Sørbrøden)

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Kvartærgeologi, landskapsbilde, kulturminner

STATUS:

Landskapsvernområde (foreslått)

HØYÅSMARKA
Halden kommune

nr.88

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig, høytliggende platå med myrer, slake åsdrag og enkelte tjern. Høyder opp til 236 m. Gammel ridevei Rokke-Veden.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv

TRUSLER:

Utbygging, avvirkning av gammel impedimentskog, skogsveibygging, skoggrøfting

TISTEDAL
Halden kommune

nr.89

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Ra-landskap, edelløvsog, alleer, hagemark, svartorbrem langs strender og elvebredder. Foss, gammelt industrimiljø, trang dal.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, edelløvsog, kulturmiljø. Nærmiljø

TRUSLER:

Grustak, utsprenging, endring av byggeskikk, nye boliger og annen bebyggelse

RØD - REMMEN
Halden kommune

nr.90

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Rød herregård med historisk hage og park.
Frodig ravedal med edelløvskog og store eiketrær ved Remmen

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Kulturmiljø, landskapsbilde, botanikk, dyreliv. Nærmiljø

TRUSLER:

Vegetasjons- og terrenginngrep i Remmendalen. Grankultur.

ESKEVIKEN - YSTEHEDE
Halden kommune

nr.91

TYPE: kystlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Bratte fjellsider mot Iddefjorden, glattskurte fjellsva

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde

TRUSLER:

Terrenginngrep, utbygging

IDDESLETTA
Halden kommune

nr.92

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Intakt system av bekker med randvegetasjon. Alle/veitrær Stumberg - Idd kirke. Vevlen; herregårdslandskap, historisk park.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Ørretbekker, landskapsbilde

TRUSLER:

Bekkelukking/-utretting, fjerning av randvegetasjon

ERTEMARKA
Halden kommune

nr.93

TYPE: bymark

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Høytliggende, småkuppert område med karrige høydedrag, flere større vann og et stort myrkompleks. Høyder opp til 230 m. Steinalderboplasser og gamle kattis-rester i Bråsundet.

SPEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, intakte myrer

TRUSLER:

Forstyrrende inngrep i randsonen, skogsveibygging, skoggrøfting

HALLERØDÅSEN/PRESTEBAKKEFJELLA

nr.94

Halden kommune

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrige, dels åpne fjellflyer og myrer, høyder opp til 256 m. Bergestien, varde- og røysmerket oldtidsvei som krysser Halfardalen og Kavlebruhølet. Rullesteinsåser og flyttblokker.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Friluftsliv, lite påvirket naturskog, fylkets største sammenhengende myrkompleks (Prestbakkemosen). Kulturminner. Tranemosen myrreservat

TRUSLER:

Terrenginngrep, skoggrøfting

ANKERFJELLA - LUNDSNESET
Aremark og Halden kommuner

nr.95

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig, høytliggende område men også høyproduktive skogarealer, dels småkuppert, dels oppdelt i markerte, parallelle åsdrag med høyder opp til 277 m.

Stort, tildels sammenhengende innslag av myrer, vann og tjern. Lang og buktende strandlinje mot Boksjø.

Store sammenhengende områder med gammel lite påvirket barskog på begge sider av riksgrensen.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Intakte naturtyper i barskog. Friluftsliv.

Brattetjern og Sund S barskogsreservater

Lundsneset foreslått barskogsreservat ca. 10 km²

Trestickla naturreservat på svensk side 30 km²

TRUSLER:

Skogsveibygging, skoggrøfting

BOKSJØ
Halden og Aremark kommuner

nr.96

TYPE: sjøområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Næringsfattig og lite påvirket innsjølandskap med øyer, holmer og skjær, nes og viker.

Fiskeførende grenseelv mellom S.Boksjø og N.Kornsjø, med meandere og løvskogsbremmer

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, botanikk, zoologi og limnologi (sårbare fuglearter). Friluftsliv.

Trestickla naturreservat; østre del av Søndre Boksjø

TRUSLER:

Skogsdrift, forstyrrende ferdsel

KORNSJØ
Halden kommune

nr.97

TYPE: sjøområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Næringsfattig og relativt lite påvirket innsjøområde med øyer, holmer og skjær, nes og viker.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, friluftsliv, limnologi

TRUSLER:

Utbygging, forstyrrende inngrep i strandsonen

ENNINGDALEN
Halden kommune

nr.98

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Fylkets mest utpregete dalbygd og minst berørte vassdrag, med fosser og stryk, rolige elveløp, åpne vann og jordbruksletter og bratte dalsider.

Bunnen av Iddefjorden; intakt elvedelta, takrørbelter og svart-orstrandskog.

Berby; herregårdslandskap med særmerkt bebyggelse, park, terrasser og alleer omgitt av karrige fjellvegger. Bygdeborg, gravrøyser, flyttblokker/hellere, oldtidsvei (St.Olavs klev).

S. Enningdalen; kirkebygd, åpen jordbrukslette i dalbunnen, vakkert gårdstun med store trær på Solaugsten.

Elgåfossen (Eljafossen); fylkets høyeste uregulerte foss.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, lakseelv, oterstamme, vannfugl, kulturmiljø/kulturminner.

Folkåa edelløvsogreservat (svartortskog og takrør)

Friluftsliv.

TRUSLER:

Endring av byggeskikk, hyttebygging, ødeleggelse av randsoner

SIGNEBØENFJELLET
Halden kommune

nr.99

TYPE: fjellaområde

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Karrig, småkuppert fjellplatå med mange småvann og nesten sammenhengende innslag av myr. Høyder opp til 211 m. Landskapstypen fortsetter på svensk side.

SPESEIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde, intakte myrer, friluftsliv

TRUSLER:

Skogsveiutbygging, myrgrøfting (hyttebygging)

JELLHAUGEN
Halden kommune

nr.100

TYPE: kulturlandskap

VIKTIGE ELEMENTER OG LANDSKAPSTREKK:

Nordeuropas største gravhaug fra vikingtid, nylig restaurert.
Monumentalt blikkfang i slettelandskapet ved E6
Skjæmmende bygning (Kinamisjonen) ved foten av haugen.
Ved omleggingen av E6 over Viksletta vil Jellhaugen bli
liggende synlig fra motorveien, og med god adkomst via nå-
værende E6 som blir nedklassifisert til lokalvei

SPESIELLE VERNEINTERESSER:

Landskapsbilde (kun selve gravhaugen er fredet)

TRUSLER:

Skjæmmende/forstyrrende bebyggelse eller anlegg i det åpne
landskapsrommet omkring gravhaugen